

Religion og Rusmidler

- Hvordan kan anvendelsen af rusmidler medvirke til den religiøse oplevelse?

Forløbets længde:

- 6 moduler á 90 minutter.

Faglige mål i forløbet:

- Karakterisere og analysere aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefraperspektiver
- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
- Behandle problemstillinger i samspil med andre fag

Kernestof i forløbet:

- Væsentlige sider af et veldefineret religionsfagligt emne
- Religionernes centrale fænomener og religionsfaglig terminologi og metode

Undervisningsmateriale som benyttes i dette forløb:

Bog: Religion på Kryds og Tværs. Særligt kapitlet Religion og Rusmidler, forfattet af Carsten Lykke-Kjeldsen

Formålet med forløbet:

I religionsundervisningen sætter vi traditionelt fokus på en lang række fænomener, såsom myte, rite, offer, bøn, omvendelse, mystik etc etc. Et fænomen går dog under radaren i langt de fleste fremstillinger, nemlig brugen af stimulanser med henblik på mentalt at bringe sig i en umiddelbar kontakt med magterne på "den anden side".

I dette forløb sætter vi fokus på disse stimulanser, de såkaldte enteogener, det mytologiske univers, de sættes ind i, deres brug og psykologiske og sociale virkning. Da mange af stofferne er underlagt forbud rundt omkring i verden, vil det være naturligt at inddrage en drøftelse af brug og misbrug af stofferne med elever og kursister.

Lektionsplan:

Lektion + overordnet spørgsmål for lektionen	Lektionens indhold og opbygning	Lektie/materiale til lektionen	Kompetencer
<p>1. Hvad er enteogener? Hvad er mystik? Og hvilke lighedspunkt er der mellem enteogener og mystik?</p>	<p><u>1. sekvens:</u> Introduktion til forløbet (10 min.)</p> <p><u>2. sekvens:</u> Dialog om risikoen ved at anvende psykedeliske stoffer uden social eller faglig kontrol. Ex: Carls dødsfald</p> <p><u>3. sekvens:</u> Parøvelse side 85: inddragelse af Jerome Sage Butler (tekst og Youtube). Hvad er enteogener og hvilken effekt har de?</p> <p><u>4. sekvens:</u> Gennemgang af Leach's kommunikationsmodel side 89</p> <p><u>5. sekvens:</u> Hvad er mystik? Sammenlign med brugen af enteogener. Inddrag video med sufidans</p> <p><u>6. sekvens:</u> Opsamling og afrunding (10 min.)</p>	<p>Religion på Kryds og Tværs, side 85-94</p> <p>Links: https://youtu.be/MvY_y0FsHbc?t=376 : Jerome Sage Butler (ca 5 minutter), http://bionyt.s807.sureserver.com/svampe-psykedeliske , Carls dødsfald, https://youtu.be/JSoU_RB-EXE?t=56 , Sufidans</p>	<p>Karrierelæring: Hvordan kan viden om religion og enteogener eventuelt bruges i et fremtidigt arbejde som psykiater eller psykiatrisk sygeplejerske?</p>

<p>2. Hvad var Soma? Hvordan blev planten brugt? Og hvilken rolle spillede den i datidens religiøse univers?</p>	<p><u>1. sekvens:</u> Samtale om vedisk religion, herunder om Soma, Indra og Vritra (5 min)</p> <p><u>2. sekvens:</u> Forevisning og drøftelse af samtalen af Terence McKenna. (5 min)</p> <p><u>3. sekvens:</u> Gruppearbejde om Soma- øvelsen s. 95 (20 min)</p> <p><u>4. sekvens:</u> Opsamling og afrunding (10 min.)</p> <p><u>5. sekvens:</u> Drøftelse af: Hvilken type plante var soma? (5 min)</p> <p><u>6. sekvens:</u> Lærer og elever læser i fællesskab artiklen om det mongolske tæppe og diskuterer (nogle af) spørgsmålene i øvelsen s. 99 (35 minutter)</p>	<p>Religion – på kryds og tværs s. 94-99</p> <p>Links: https://youtu.be/kPf4FYnt9ok?t=113</p> <p>Raja Choudhury: Foredrag om Soma og andre enteogener. 23.8.15</p> <p>Titel: Soma: The psychedelic Origins of Religious Experience</p> <p>Fra Choudhurys foredrag kan hentes mange gode sekvenser. Hovedpunkter: 1.13-4.40: Kort intro til Soma. 4.40-25.00: Om andre enteogener op igennem historien. 25.00-49.00: Om Soma, dens baggrund, brug og virkning</p> <p>https://youtu.be/CfRuCZimi14</p> <p>En kort tegnefilm med introduktion til begrebet og guden Soma</p> <p>https://youtu.be/K0g2NLntVis</p> <p>En kort samtale med Terence McKenna om Rigveda, Soma og andre enteogener. Fin som intro.</p> <p>https://scfh.ru/en/papers/we-drank-soma-we-became-immortal/</p> <p>Russisk artikel om fundet af det mongolske tæppe</p>	<p>Videnskabsteori og karrierelæring: Hvilke videnskabelige tilgange og faggrupper skal spille sammen i tolkningen af det mongolske tæppe?</p>
<p>3.Hvilken rolle spiller brugen af ganja i Rastafari?</p>	<p><u>1. sekvens:</u> Fælles præsentation af Rastafaris historie og teologi (10 min)</p> <p><u>2. sekvens:</u></p>	<p>Religion på kryds og tværs side 100-108</p> <p>Links: https://youtu.be/OjvP08LYntU</p>	<p>Globale kompetencer: Se verden med rastafariernes øjne og sæt jer ind i deres</p>

	<p>Pararbejde og opsamling omkring øvelse s. 104 og rastafaricitaterne s. 104-5 (15 min)</p> <p><u>3. sekvens:</u></p> <p>Fælles: drøftelse af brugen af ganja og dens effekt på sindet. Herunder inddragelse af øvelse s. 103 (15 min)</p> <p><u>4. sekvens:</u></p> <p>Gruppe- eller arbejde om øvelser og tekster s. 106-7. Inddrag I&I-tegningen s. 103 (30 min)</p> <p><u>5. sekvens:</u></p> <p>Fælles opsamling. Slut evt af med global-kompetence-diskussionen s. 108 (15 min)</p>	<p>What do rastafarians believe? (særligt de første 9 minutter)</p> <p>https://youtu.be/SGMWDxPJ3Hk?t=355</p> <p>Kort klip fra besøg hos rastafarier på Jamaica (især 6.00-8.20)</p> <p>https://youtu.be/vFLoJPr9n40?t=14</p> <p>rygning af ganja</p> <p>https://www.academia.edu/6185193/Communication_from_the_Herbs_a_step_by_step_guide_to_I_n_I_Consciousness</p> <p>Originalforlægget til teksterne i bogen side 106-8</p>	<p>verdensforståelse.</p>
<p>4.Hvilken rolle spiller brugen af ayahuasca i Santo Daime-kirken?</p>	<p><u>1. sekvens:</u> Fælles præsentation af ayahuasca sammensætning og udbredelse (5 min)</p> <p><u>2. sekvens:</u></p> <p>Pararbejde og opsamling omkring øvelse om natursyn s. 109 (10 min)</p> <p><u>3. sekvens:</u></p> <p>Gruppe- eller arbejde om</p>	<p>Religion på kryds og tværs s. 109-19</p> <p>Links:</p> <p>www.healingrejser.dk/ayahuasca</p> <p>Healing Rejser</p> <p>www.templeofthewayoflight.org</p> <p>Temple of the Way of Light, Shamanistisk ayahuasca-retreat I Peru</p>	<p>Digital dannelse: Undersøg indtryks-, udtryks- og fællesskabspraksis vedr. kommunikationen om ayahuasca-retreats</p>

	<p>øvelser og tekster s. 111-113 vedr. ayahuascaritualer (20 min)</p> <p><u>4. sekvens:</u></p> <p>Pararbejde plus opsamling: Hvilke erfaringer har deltagere på ayahuasca-retreats gjort sig? Øvelse og tekst s. 114-15 plus links (20 min)</p> <p><u>5. sekvens:</u></p> <p>Hvilke juridiske problemer er der ved brugen af ayahuasca som enteogen – og ved brugen af andre enteogener? Tekst og øvelser side 116-19. (arbejdet med materiale og øvelser vil formentlig tage mindst ¾ time, så her må prioriteres)</p>	<p>https://www.elov.dk/afgoerelser/højesteret/dom/26-06-2018/sag-832017/</p> <p>Højesterets dom vedr ayahuasca af 26. juni 2018</p>	
--	--	---	--

<p>5. Hvordan blev brugen af LSD koblet til den Tibetanske Dødebog</p>	<p><u>1. sekvens:</u></p> <p>Indledende samtale om ungdomsoprørets baggrund, indhold og konsekvenser (5 min)</p> <p><u>2. sekvens:</u></p> <p>Et særligt fokus gives bevidsthedsudvidende stoffer, især LSD. Hvorfor blev det så populært i 1960'erne at eksperimentere med disse stoffer?</p> <p><u>3. sekvens:</u></p> <p>Læreroplæg om den tibetanske buddhisme med fokus på Dødebogen. Inddragelse af elevernes/kursisternes eventuelle viden om buddhisme. (15 min)</p> <p><u>4. sekvens:</u></p> <p>Gruppearbejde samt opsamling om Leary og den Tibetanske Dødebog. Besvar spørgsmålene i øvelsen s. 126 (30 min)</p>	<p>Religion på kryds og tværs side 120-129</p> <p>Links:</p> <p>http://www.leary.ru/download/leary/Timothy%20Leary%20-%20Start%20Your%20Own%20Religion.pdf</p> <p>Timothy Leary om Drop-in, Turn-on, Tune-in</p> <p>https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/i-1968-var-stofferne-en-del-af-en-spirituel-soegen</p> <p>En meget anvendelig artikel om ungdomsoprør, stoffer og spiritualitet</p> <p>https://denstoredanske.lex.dk/De_n_Tibetanske D%C3%B8debog</p> <p>Meget kort om den tibetanske dødebog</p> <p>https://www.information.dk/kultur/2011/08/ingen-genvejemystiske-oplevelse</p> <p>Erik Meier Carlsen om dødebogen, LSD mv</p>	<p>Videnskabsteori/etik/innovation: Udarbejd en strategi til at få beslutningstagerne til at godkende etisk acceptable forsøg med LSD i Danmark</p>
--	--	--	---

	<p><u>5. sekvens:</u></p> <p>Gruppearbejde samt opsamling om brugen af euforiserende stoffer i en religiøs sammenhæng. Besvar og diskuter spørgsmålene i øvelsen side 128</p>		
<p>6. Sammenfatt ende time om forholdet mellem religion og rusmidler</p>	<p><u>1. sekvens:</u></p> <p>Gruppearbejde og opsamling om en sammenligning mellem de forskellige enteogener i forløbet. Besvar begge spørgsmål i øvelsen side 130, herunder formulering af diskussionstema er (30 min)</p> <p><u>2. sekvens:</u></p> <p>Parvis arbejde med at opstille en problemformulering om religion og enteogener i samarbejde med et andet fag. Tag udgangspunkt i opstillingen side 131. Præsentation i</p>	<p>Religion på kryds og tværs s. 130-31</p> <p>Links:</p> <p>https://www.altomstoffer.dk/</p> <p>Stofleksikon for unge</p> <p>https://www.sst.dk/-/media/Viden/Stoffer/Oversigt-over-stoffer/SI%C3%B8vende-stoffer/Stoffer_-Hvordan-virker-de-og-hvordan-ser-de-ud.ashx?la=da&hash=DFDF8CB D C940C9430101605EB5911F1A6D5B4763</p> <p>Pjece om stoffer</p> <p>https://www.sst.dk/da/viden/stoffer/oversigt-over-stoffer/hallucinogene-stoffer</p> <p>Om hallucinogene stoffer</p> <p>https://denstoredanske.lex.dk/hallucinogener</p>	<p>Videnskabsteori: Hvordan udarbejdes en god problemformulering med enteogener som omdrejningspunkt (s. 131)?</p>

	<p>matrixgrupper (45 min)</p> <p><u>3. sekvens:</u></p> <p>Fælles afslutning og evaluering af forløbet</p>	<p>Den store danske om hallucinogener</p> <p>https://sv.wikipedia.org/wiki/Enteogen</p> <p>Svensk wikipedia om enteogener</p>	
--	--	--	--